

DECIZIE

04 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

În componența:

Președintele ședinței

Victor Pruteanu

Judecătorii

Ana Gavrilița

Liudmila Popova

Examinînd în ordine de recurs cererea înaintată de ÎCS"Masarax-Com"SRL împotriva SRL"Belautomaz", SRL"Vitasar Trans" privind desființarea hotărîrii arbitrale

La cererile de recurs declarate de către SRL"Belautomaz" și SRL"Vitasar Trans" împotriva încheierii Judecătorei Comerciale de Circumscripție mun. Chișinău din 12 februarie 2016, prin care cererea a fost admisă

CONSTATĂ :

1. La data de 16 septembrie 2014, ÎCS"Masarax-Com"SRL în proces de insolabilitate s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere împotriva SRL"Belautomaz" și SRL"Vitasar Trans" privind desființarea hotărîrii arbitrale din 30.05.2014.
2. În motivarea cererii a indicat că în data de 30 mai 2014 Arbitraj Internațional de pe lângă Asociația Lichidatorilor și Administratorilor din RM a pronunțat o hotărîre arbitrală, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată la acțiunea ÎCS"Masarax-Com"SRL în proces de insolabilitate către SRL"Belautomaz" și SRL"Vitasar Trans" privind declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1340 din 15.02.2011, încheiat între ÎCS"Masarax-Com"SRL și SRL"Belautomaz"; a contractului de vânzare-cumpărare nr. 5340 din 30.08.2012, încheiat între SRL"Belautomaz" și SRL"Vitasar Trans"; a contractului de vânzare-cumpărare nr.2135 din 10.03.2011 încheiat între ÎCS"Masarax-Com"SRL și SRL"Belautomaz"; precum și a contractului de vânzare-cumpărare nr. 5343 din 30.08.2012, încheiat între SRL"Belautomaz" și SRL"Vitasar Trans" .
3. ÎCS"Masarax-Com"SRL în proces de insolabilitate menționează că, hotărîrea arbitrajului nr. AI(MC-B, V-T)09/13 a fost emisă cu încălcarea termenului de judecare a cererii în arbitraj și competenței materiale. Astfel, cererea a fost înaintată la data de 10.09.2013, care urma să fie în cel mult șase luni de la data constituirii sale, adică la 10.09.2013 pînă la data de 10.03.2014., însă hotărîrea a fost emisă abia la data de 30.05.2014, cu încălcarea termenului de prescripție stabilit de art. 58 alin. (1) din Regulile de procedură arbitrală cu 81 zile, prin care au fost încălcate principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova și de judecare a cauzei în termen prevăzut de legea arbitrală, fapt ce prezintă temeii prevăzute 480 alin. (2) lit. h) CPC, în temeiul căruia hotărîrea arbitrală se desființează în cazul cînd partea care cere desființarea hotărîrii prezintă în judecată probe despre faptul că hotărîrea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova sau bunele moravuri. Acțiunea a fost înaintată de ÎCS"Masarax-Com"SRL în ordine de arbitraj avînd ca obiect declararea nulității absolute a contractelor de vânzare-cumpărare. Arbitrajul Internațional de pe lângă Asociația Lichidatorilor și Administratorilor Republica Moldova era în drept de a reține spre examinare cererea în arbitraj înaintată doar la momentul în care toate actele contestate de către ÎCS"Masarax-Com"SRL conțineau convenția de arbitraj. Ținînd cont de faptul că Arbitrajul Internațional de pe lângă Asociația Lichidatorilor și Administratorilor a reținut spre examinare declararea nulității unor acte a căror convenție arbitrală a fost anulată de părțile semnatare, Arbitrajul Internațional de pe lângă Asociația Lichidatorilor și Administratorilor din RM și-a încălcat competența materială, întrucît conform art. 8 alin. (1) din Legea cu privire la arbitraj, convenția de arbitraj este un acord prin care părțile convin să supună arbitrajului toate litigiile sau anumite litigii ce ar putea să apară între ele cu privire la un raport juridic contractual.
4. Mai indică că, ÎCS"Masarax-Com"SRL se află în proces de insolabilitate și competentă de a judeca acțiunile introduse de administratorul insolabilității/lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului este instanța de insolabilitate. Acest fapt, de altfel este recunoscut și de către reprezentanții SRL"Belautomaz" și SRL"Vitasar Trans" care au și solicitat Arbitrajului Internațional de pe lângă ALARM încetarea procesului întrucît este incompetent în examinarea unei astfel de cereri și urmează să înceteze procedura arbitrală, fapt nerespectat de către arbitraj.
5. La data de 24.09.2014, BC"Moldinconbank"SA a depus cerere de alăturare la cererea de desființare a hotărîrii arbitrale nr. AI (MC-B,V-T)09/13 din 30.05.2014 emisă de către Arbitrajul Internațional de pe lângă As Lichidatorilor și Administratorilor din RM.
6. La data de 13 octombrie 2014, Cozlitin Mihail a depus cerere de alăturare la cererea de desființare a hotărîrii arbitrale nr. AI(MC-B,V-T)09/13 din 30.05.2014 emisă de către Arbitrajul Internațional de pe lângă As Lichidatorilor și Administratorilor din RM.
7. În cadrul examinării pricinii în instanța de fond, ÎCS"Masarax-Com"SRL (în proces de insolabilitate) a depus cerere privind completarea cererii inițiale, solicitînd desființarea totală a hotărîrii arbitrale nr. AI(MC-B,V-T)09/13 din 30.05.2014 emisă de către Arbitrajul Internațional de pe lângă As Lichidatorilor și Administratorilor din RM.
8. Prin încheierea judecătorei comerciale de circumscripție din 17 noiembrie 2014 au fost respinse cererile de alăturare la cererea de desființare a hotărîrii arbitrale nr. AI(MC-B,V-T)09/13 din 30.05.2014 emisă de către Arbitrajul Internațional de pe lângă As Lichidatorilor și Administratorilor din RM, depuse de către BC"Moldinconbank"SA și Cozlitin Mihail.

9. Nefiind de acord cu încheierea emisă, BC" Moldincombank" SA și Cozlitin Mihail au contestat-o cu recurs.
10. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2015 au fost respinse recursurile declarate de către BC" Moldincombank" SA și Cozlitin Mihail.
11. Prin încheierea judecătorei comerciale de circumscripție din 12 februarie 2016 a fost admisă cererea înaintată de ÎCS" Masarax-Com" SRL în proces de insolabilitate și s-a desființat hotărîrea arbitrală nr. AI(MC-B,V-T)09/13 din 30.05.2014 emisă de către Arbitrajul Internațional de pe lângă As Lichidatorilor și Administratorilor din RM.
12. SRL" Vitasar Trans" în recursul declarat la data de 29 februarie 2016 a solicitat casarea încheierii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii privind respingerea cererii, invocînd următoarele motive:
13. Normele de drept material sînt interpretate eronat. La baza pronunțării încheieri contestate, a fost reținut faptul că, Arbitrajul Internațional de pe lângă ALARM nu a fost competent să judece litigiul. Însă, nu s-a ținut cont de stipulările din pct.12 ale contractelor de vânzare-cumpărare nr. 5340 din 30.08.2012 și nr.5343 din 30.08.2012 dintre SRL" Belautomaz" și SRL" Vitasar Trans", potrivit cărora toate litigiile legate de aceste contracte sînt de competența Arbitrajul Internațional de pe lângă ALARM;
14. Normele de drept procedural au fost încălcate. Instanța de fond eronat a reținut faptul că, ÎCS" Masarax-Com" SRL se află în proces de insolabilitate, iar potrivit art. 5(1) lit. g) din Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012, instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare, și anume la judecarea acțiunilor introduse de administratorul insolabilității/lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului. În speță de administratorul insolabilității au fost contestate 2 contracte de vânzare-cumpărare care au fost încheiate între ÎCS" Masarax-Com" SRL și SRL" Belautomaz" la 15.02.2011 și respectiv la 10.03.2011 și 2 contracte de vânzare-cumpărare încheiate între SRL" Belautomaz" și SRL" Vitasar Trans" la 30.08.2012. Toate aceste contracte au fost executate imediat după încheiere, adică situațiile juridice ce rezultau din semnarea lor s-au stins la momentul înregistrării dreptului de proprietate al cumpărătorilor asupra bunurilor imobile procurate. Termenul a fost anterior datei de 14.03.2013, data intrării în vigoare a Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012. În aceste împrejurări ținînd cont de prevederile art. 6(1) CC, care stabilește că legea civilă nu are caracter retroactiv, Legea nr. 149 din 29.06.2012 nu poate servi drept temei de contestare a contractelor de vânzare-cumpărare încheiate și executate în anul 2011 și respectiv 2012. Astfel, la momentul încheierii contractelor de vânzare-cumpărare era în vigoare Legea insolabilității nr. 632 din 14.11.2001, intrată în vigoare în februarie 2002. Conform prevederilor art. 6(7) al Legii privind actele legislative nr. 780-XV din 27.12.2001, în cazul în care între 2 acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior. Astfel, ținînd cont că Regulile de procedură arbitrală sînt posterioare Legii insolabilității nr.632 din 14.11.2001, urmau a fi aplicate prevederile legii posterioare, adică Regulile de procedură arbitrală. Respectiv, Arbitrajul Internațional pe lângă ALARM corect a reținut spre examinare cererea arbitrală depusă de ÎCS„Masarax-Com” în proces de insolabilitate. Totodată, bunurile imobile care au servit obiectul acestor contracte nu fac parte din masa debitoare, deoarece la momentul intentării procesului de insolabilitate în privința ÎCS" Masarax-Com" SRL ele nu erau în proprietatea acestei societăți, dar deja constituiau proprietatea SRL" Vitasar Trans", care și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra lor în modul stabilit de lege în Registrul bunurilor imobile. În speță nu este prezent nici unul din cazurile stabilite de art.480(2) CPC, care ar permite desființarea hotărîrii arbitrale, or conform prevederilor art.480(1) CPC, hotărîrea arbitrală se desființează numai în cazurile prevăzute de prezentul articol.
15. SRL" Belautomaz" în recursul declarat la data de 29 februarie 2016 a solicitat casarea încheierii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii privind respingerea cererii, invocînd motive similare cu cele din recursul declarat de SRL" Vitasar Trans", iar suplimentar a invocat următoarele:
16. SRL" Maxarax-Com" a fost partea care a sesizat instanța de arbitraj, n-a adus obiecții referitor la competența acesteia. Dimpotrivă, a făcut referință la clauza compromisorie inserată în contractele contestate și a insistat la examinarea cererii în arbitraj, chiar și în pofida faptului că ceilalți participanți sau opus, or potrivit art. art. 5 alin. (2) din Legea insolabilității, instanța de insolabilitate dispune de competența exclusivă la judecarea în cadrul procesului de insolabilitate, doar a litigiilor ce țin de masa debitoare, însă SRL" Masarax-Com" nu a prezentat probe în instanța de judecată că actele contestate fac parte din masa debitoare ori pretențiile înaintate s-ar fi încadrat în temeiurile prevăzute de art. 104 din Legea insolabilității, cu atît mai mult, este de reținut și faptul că potrivit art. 5 alin. (2) lit. g) din Legea insolabilității, în cazul în care partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedura contencioasă, conform Codului de procedură civilă. Prin urmare, în cazul în care bunurile imobile s-ar fi aflat în masa debitoare, litigiul trebuia să fie examinat într-un proces separat, în procedură contencioasă, iar potrivit art. 267 lit. e) CPC instanța de judecată ar fi scos cererea de pe rol în cazul în care părțile în prezența clauzei compromisorie au prevăzut soluționarea litigiului pe calea arbitrală.
17. Sînt neîntemeiate și fără probator legal alegațiile instanței de judecată în admiterea cererii de desființare a hotărîrii arbitrale pe motiv de lipsă a convenției arbitrale dintre SRL" Belautomaz" și SRL" Vitasar Trans", or excluderea ultimului din proces și o eventuală satisfacere a pretențiilor SRL" Maxarax-Com" împotriva SRL" Belautomaz" ar leza drepturile și interesele ale SRL" Vitasar Trans", prin urmare instanța de arbitraj corect a reținut în acest sens spre examinare cererea de chemare în arbitraj;
18. Conform art. 481(5) CPC, încheierea judecătorească privind desființarea hotărîrii arbitrale sau privind refuzul de a o desființa

20. Conform art.101(5) al CPC, menținerea judecătorească prin care decizia revizuită devine sau rămâne revizuită nu poate fi atacată în ordinea și în termenele stabilite de prezentul cod.
19. Conform art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei. Recursurile sunt declarate în termenul legal.
20. Conform art.426 (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.
21. Analizând argumentele invocate în recursurile declarate în raport cu materialele pricinii, Colegiul Civil consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse din următoarele.
22. Conform art.427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.
23. Conform art.1(2) al Legii cu privire la arbitraj nr. 23 din 22.02.2008, în conformitate cu prezenta lege, arbitrajul poate decide asupra unui litigiu care a apărut din raporturile de drept civil în sens larg dintre părțile cu capacitate deplină de exercițiu, dacă litigiul a fost trimis, cu acordul părților, spre soluționare în arbitraj, cu excepția litigiilor în materii în care legea nu permite soluționarea lor pe calea arbitrajului.
24. Conform art.31(1) al Legii citate, hotărârea arbitrală poate fi contestată de orice parte printr-o cerere în anulare adresată instanței de judecată competente în termen de 3 luni din ziua primirii hotărârii arbitrale de către partea care a depus cererea de anulare.
25. Conform art. 4 al Legii citate, principiile de bază ale arbitrajului sînt: a) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului; b) legalitatea; c) libertatea convențiilor în arbitraj; d) constituirea arbitrajului în conformitate cu convenția părților; e) contradictorialitatea; f) respectarea dreptului la apărare; g) confidențialitatea.
26. Conform art. 5 al Legii citate, (1) Arbitrajul se organizează și se desfășoară potrivit convenției de arbitraj. (2) Părțile pot stabili, respectînd ordinea publică și bunele moravuri, precum și dispozițiile imperative ale legii, prin convenție de arbitraj sau prin act scris încheiat ulterior, fie direct, fie cu referire la o anumită reglementare avînd ca obiect arbitrajul, normele de constituire a arbitrajului; numirea, revocarea și înlocuirea arbitrilor; termenul și locul arbitrajului; normele de procedură pe care arbitrajul trebuie să le urmeze în soluționarea litigiului; normele cheltuielilor arbitrale și repartizarea acestor cheltuieli, conținutul și forma hotărîrii arbitrale; alte norme privind buna desfășurare a arbitrajului.
27. Conform art. 480(2) CPC, hotărîrea arbitrală se desființează în cazul cînd partea care cere desființarea hotărîrii prezintă în judecată probe despre faptul că : a) litigiul examinat de arbitraj nu poate fi, potrivit legii, obiectul dezbaterii arbitrale; h) hotărîrea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova sau bunele moravuri.
28. Actele pricinii denotă faptul că, la data de 15 februarie 2011 între SRL "Masarax – Com" și SRL "Belautomaz" a fost încheiat contractul de vînzare-cumpărare nr. 1340 cu privire la vînzarea bunului imobil, care se află pe adresa mun. Bălți, str. 31 August, nr. 61, cu nr. cadastral 030030500501072, la prețul de 134 456 lei. La data de 30 august 2012 între SRL "Belautomaz" și SRL "Vitasar Trans" a fost încheiat contractul de vînzare-cumpărare nr. 5340, prin care a transmis în proprietate același imobil, la prețul de 185 000 lei. La data de 10 martie 2011 SRL "Masarax – Com" și SRL "Belautomaz" a fost încheiat contractul de vînzare-cumpărare nr. 2135 cu privire la vînzarea bunului imobil, care se află pe adresa mun. Comrat, str. Ialpușului, nr. 29 cu nr. cadastral 960120524901, clădirea administrativă, cu suprafața de 310,60 m.p. și terenul pentru construcție cu suprafața de 0,2287 ha și nr. cadastral 960125249, prin care a transmis în proprietatea imobilul menționat la prețul de 157 170 lei. La data de 30 august 2012 între SRL "Belautomaz" și SRL "Vitasar Trans" a fost încheiat contractul de vînzare-cumpărare nr. 5343, prin care a transmis în proprietatea aceleași bunuri imobile, la prețul de 187930 lei.
29. Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2012 față de ÎCS "Masarax-Com" SRL a fost intentat proces de insolabilitate.
30. La data de 10 septembrie 2013, ÎCS "Masarax-Com" SRL în proces de insolabilitate a înaintat cerere arbitrală împotriva SRL "Belautomaz" și SRL "Vitasar Trans" cu privire la declararea nulă a contractelor de vînzare-cumpărare.
31. Prin hotărîrea arbitrajului nr. AI(MC-B, V-T)09/13 din 30.05.2014 emisă de către Arbitraj Internațional de pe lîngă Asociația Lichidatorilor și Administratorilor din RM a fost respinsă cererea ca fiind neîntemeiată.
32. Conform art.5(5) lit.g) al Legii insolabilității nr.149 din 29.06.2012(în vigoare din 13.03.2013), de competența principală a instanței de insolabilitate ține judecarea acțiunilor introduse de administratorul insolabilității/lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procedurii.
33. Conform art. 104 al Legii insolabilității, pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/lichidatorul poate introduce în instanța de insolabilitate acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului: a) orice act juridic fictiv sau fraudulos încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procedurii de insolabilitate, care a afectat drepturile creditorilor;

b) transferurile cu titlu gratuit din partea debitorului făcute în ultimii 3 ani precedenți înaintării cererii introductive, cu excepția actelor de îndeplinire a unor obligații morale sau actelor pentru binele public (de sponsorizare), în care generozitatea donatorului este proporțională patrimoniului său;

c) tranzacțiile încheiate în ultimii 3 ani precedenți înaintării cererii introductive, în care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită;

d) transferurile de proprietate de la debitor către un creditor în contul unei datorii anterioare sau în folosul acestuia din urmă, efectuate în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive, care au ca efect creșterea sumei pe care creditorul ar urma să o primească în cazul lichidării debitorului;

e) transferurile de proprietate de la debitor către un creditor în contul unei datorii anterioare sau în folosul acestuia din urmă, efectuate în ultimele 4 luni precedente înaintării cererii introductive, la care creditorul nu avea dreptul sau care nu ajunseră la scadență; f) acordarea gratuită a unui gaj sau a unei ipotecii, a oricărei alte garanții pentru o creanță care era neasigurată în ultimele 4 luni anterioare înaintării cererii introductive sau pentru o creanță a unui acționar sau asociat al debitorului într-o perioadă similară, dacă aceste creanțe nu au ajuns la scadență pînă la data intentării procedurii de insolvență; g) orice acte încheiate și garanții acordate de către debitor după înaintarea cererii introductive.

34. Astfel, Arbitrajul Internațional de pe lângă Asociația Lichidatorilor și Administratorilor din Republica Moldova nu avea competență materială să judece litigiul privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 1340 din 15.02.2011, încheiat între ÎCS"Masarax-Com"SRL și SRL"Belautomaz"; contractului de vânzare-cumpărare nr. 5340 din 30.08.2012, încheiat între SRL"Belautomaz" și SRL"Vitasar Trans"; contractului de vânzare-cumpărare nr.2135 din 10.03.2011 încheiat între ÎCS"Masarax-Com"SRL și SRL"Belautomaz"; contractului de vânzare-cumpărare nr. 5343 din 30.08.2012, încheiat între SRL"Belautomaz" și SRL"Vitasar Trans". Or, verificarea legalității a actelor juridice nominalizate ține de competența exclusivă a instanței de insolvență.

35. Prin urmare, este legală și întemeiată concluzia Judecătoriei Comerciale de Circumscripție mun. Chișinău privind desființarea hotărîrii arbitrale nr. AI(MC-B, V-T)09/13 din 30.05.2014 .

36. În contextul celor expuse, conform art. 427 lit. a), 428 CPC, Colegiul Civil

DECIDE :

Se resping recursurile declarate de SRL"Belautomaz" și SRL"Vitasar Trans".

Se menține încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 12 februarie 2016.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

V.Pruteanu

Judecătorii

A.Gavrilița

L.Popova